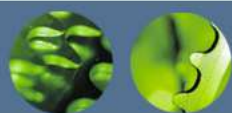

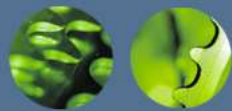
Kapital banaka

dr Damir Šehović
Studije menadžmenta
Bankarstvo
Podgorica, oktobar 2018.

Sadržaj predavanja:

- Potreba za efikasnijim upravljanjem kapitalom
- Pojam bankarskog kapitala
- Funkcije bankarskog kapitala
- Oblici bankarskog kapitala
- Planiranje potreba za kapitalom
- Međunarodna koordinacija

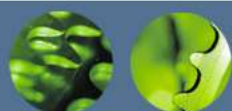
Potreba za efikasnijim upravljanjem kapitalom 1

- Savremeno bankarstvo se karakteriše **neprestanim razvojem i stalnim promjenama** koje nastaju kao rezultat procesa globalizacije koji je zahvatio čitavo društvo odnosno kompletnu svjetsku ekonomiju
- Savremeno bankarstvo trenutno prolazi **najburniji period od svog nastanka** iz razloga što se pod uticajem stalno narastajuće konkurencije, čak i od strane drugih finansijskih institucija koje počinju sa pružanjem usluga koje su nekad bile karakteristične samo za banke, moraju prilagođavati novonastaloj situaciji

29. oktobar 2018.

D.Šehović - Kapital banke

3

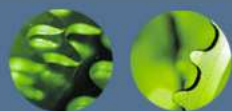
Potreba za efikasnijim upravljanjem kapitalom 2

- Dakle, **osnovne tendencije** koje su prisutne u savremenom bankarstvu se mogu prikazati na sljedeći način:
 - Povećanje broja usluga;
 - Povećanje konkurencije;
 - Deregulacija od strane države;
 - Mješavina sredstava sa velikom kamatnom osjetljivošću;
 - Tehnološka promjena;
 - Udruživanje i geografska ekspanzija;
 - Globalizacija;
 - Povećan rizik.
- Od navedenih tendencija karakterističnih za savremeno bankarstvo, posebno valja obratiti pažnju na sljedeće tri: **deregulaciju, tehnološke promjene i globalizaciju**
- Radikalno smanjenje državne regulacije u odnosu na banke i druge finansijske institucije predstavlja glavnu institucionalnu pokretačku snagu koja dovodi do transformacionih procesa

29. oktobar 2018.

D.Šehović - Kapital banke

4

Potreba za efikasnijim upravljanjem kapitalom 3

- Promjene životnog stila korisnika, potreba za sve većom brzinom i boljim performansama dovode do pogoršanja odnosa između korisnika i standardnih bančnih kanala usluživanja, što uslovljava pojavu elektronskog bankarstva
- Kao rezultat profitne motivisanosti tržišno orijentisanih banaka dolazi do uspostavljanja svojevrsne internacionalizacije u bankarstvu

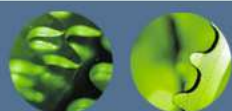
- Nakon upoznavanja sa savremenim tendencijama koje su prisutne u bankarskoj djelatnosti, postavlja se pitanje da li su iste povezane sa sve većom potrebom za što efikasnijim upravljanjem bankarskim kapitalom?
- Odnosno, koji su to faktori koji su imali presudan uticaj na povećanje pritiska na banke da dokažu i povećaju efikasnost njihovog kapitala?

29. oktobar 2018.

D.Šehović - Kapital banke

5

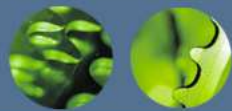
Potreba za efikasnijim upravljanjem kapitalom 4

- Moguće je izvojiti **nekoliko faktora** koji su najdirektnije povezani sa pomenutom problematikom, i to:
 - Deregulacija bankarske industrije;
 - Povećani zahtjevi regulatornih institucija;
 - Povećani zahtjevi akcionara;
 - Rejting agencije.
- Naime, mnoštvo nebankarskih institucija koje sve više počinju da vrše poslove koji su nekad bili rezervisani samo za bankarske organizacije, javlja se kao rezultat deregulacije
- Sa povećanim pritiskom konkurencije koji se javlja pod uticajem deregulacije bankarskog sektora, u značajnoj mjeri se povećava i profitabilnost banaka
- To sa druge strane znači da se upravo **pod tom narastajućom konkurencijom smanjuje nivo kapitala** koji banke drže u svom posjedu jer je akcenat stavljen na profitabilnost, tako da značajno raste značaj upravljanja bankarskim kapitalom

29. oktobar 2018.

D.Šehović - Kapital banke

6

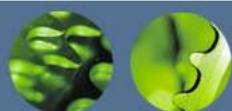
Potreba za efikasnijim upravljanjem kapitalom 5

- Sve ovo zadaje probleme regulatornim institucijama koje usled procesa deregulacije, kao i činjenice da banke nastoje da smanje nivo kapitala pod uticajem narastajuće konkurencije, žele da putem strožijih propisa nametnu bankama obavezne iznose kapitala koje moraju držati u svom posjedu, a sve u cilju smanjenja rizika insolventnosti u bankarstvu koji je naročito u posljednje vrijeme značajno porastao
- Pomenuti pritisci od strane stalno narastajuće konkurencije sa jedne i regulatornih institucija sa druge strane, dovode do toga da **i sami investitori postaju znatno aktivniji**
- Ovo iz razloga što oni više nijesu spremni da budu „pasivni“ vlasnici banaka i da na kraju godine čekaju dividendu kao prihod od kapitala, već se polako pretvaraju u znatno aktivnije učesnike na tržištu koji stalno nastoje da ostvare kapitalni dobitak, odnosno veći prihod na uloženi kapital
- Na kraju, **i rejting agencije u posljednje vrijeme stavljaju akcenat na upravljanje kapitalom u bankama**

29. oktobar 2018.

D.Šehović - Kapital banke

7

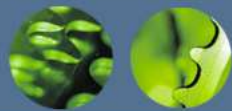
Pojam bankarskog kapitala 1

- Jedan od osnovnih preduslova za poslovanje i uspješan razvoj banaka, kao i ostalih finansijskih institucija je raspolaganje adekvatnim izvorima sredstava
- U eri globalizacije u kojoj je naročito izražena konkurencija među svim finansijskim institucijama raste potreba za efikasnijim upravljanjem postojećih, ali i stalnim pronalaženjem novih izvora sredstava kojima bi se finansiralo poslovanje
- Kapital banke najlakše objasniti ukoliko se poslužimo bilansom stanja

29. oktobar 2018.

D.Šehović - Kapital banke

8

Pojam bankarskog kapitala 2

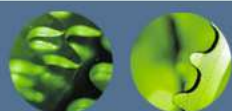
- Bilans stanja je uz bilans uspjeha najvažniji finansijski izvještaj u kome je dat pregled stanja aktive, pasive i kapital banke, a čija se najjednostavnija forma može prikazati na sljedeći način:

AKTIVA		PASIVA	
1.	Gotovina	1.	Depoziti
2.	Hartije od vrijednosti	2.	Nedepozitna zaduženja
3.	Zajmovi	3.	Kapital
4.	Ostala aktiva		

29. oktobar 2018.

D.Šehović - Kapital banke

9

Pojam bankarskog kapitala 3

- Važnost i implikacije bilansne strukture se najbolje mogu vidjeti na osnovu sljedeće tabele:

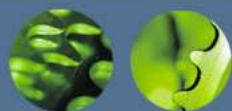
Glavne karakteristike bilansa komercijalne banke			
Karakteristike	Važnost	Implikacije na banku	
		Rizik	Prinos
1. Malo fiksne ili fizičke aktive	Nizak stepen poslovnog leveridža	Smanjuje rizik	Smanjuje prinos
1. Znatni iznosi kratkoročne pasive	Zahitjevi da banka bude likvidna	Smanjuje rizik	Smanjuje prinos
1. Znatni iznosi sredstava koji se odnose na kapital banke	Visok stепен finansijskog leveridža	Povećava rizik	Povećava prinos

29. oktobar 2018.

D.Šehović - Kapital banke

10

Pojam bankarskog kapitala 4

- Drugim riječima, na osnovu bilansa stanja banke može se izvesti sljedeća računovodstvena identičnost:

$$A = O + K$$

odnosno:

$$K = A - O$$

gdje je:

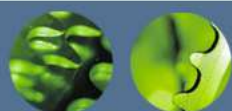
- A – aktiva;
- O – obaveze;
- K – kapital.

- Riječju, kapital banke je personifikacija uspješnosti poslovne politike banke i svojevrsna garancija da su sredstva koja su uložena u banku sigurna.
- U tom smislu se može kazati da je **obezbjeđivanje adekvatnog nivoa bankarskog kapitala jedan od najvećih izazova sa kojima se suočava menadžment banaka** kao i ostalih finansijskih institucija

29. oktobar 2018.

D.Šehović - Kapital banke

11

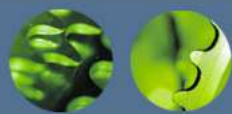
Funkcije bankarskog kapitala 1

- Naime, kapital kod banaka obavlja čitav niz funkcija koje su karakteristične za ovaj tip finansijskih institucija i koje joj obezbjeđuju neometano poslovanje
- To je i osnovni razlog što je postojanje adekvatnog nivoa bankarskog kapitala od izuzetne važnosti za menadžment banke
- Sljedeće **funkcije** se najčešće pominju u stručnoj literaturi:
 1. Funkcije pokrivanja neočekivanih gubitaka;
 2. Funkcija zaštita depozita;
 3. Regulativna funkcija;
 4. Funkcija finansiranja;
 5. Funkcija promocije inovacija;
 6. Funkcija stvaranja povjerenja u banku.

29. oktobar 2018.

D.Šehović - Kapital banke

12

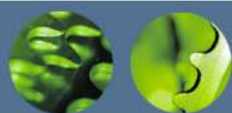
Funkcije bankarskog kapitala 2

- Fundamentalna funkcija kapitala u bankama je njegovo djelovanje u smislu **amortizovanja budućih, neočekivanih gubitaka** sa kojima se banka može suočiti
- Banka mora držati dovoljno kapitala da kako bi smanjila rizik deponenata, čime bi joj isti omogućio da izađe u susret potrebama klijenata
- Naime, onog trenutka kada se operativne rezerve koje služe za pokrivanje unaprijed anticipiranih uglavnom kreditnih i tržišnih rizika istroše, dolazi do aktiviranja kapitala banke koji u ovom slučaju ima zaštitnu ulogu, čime je omogućeno banci normalno obavljanje njenih aktivnosti sve dok ne dođe do „peglanja“ pomenutih debalansa
- Kapital banaka takođe obavlja **funkciju zaštite depozita** u smislu što isti služi za isplatu depozita u slučaju da dođe do gašenja banke

29. oktobar 2018.

D.Šehović - Kapital banke

13

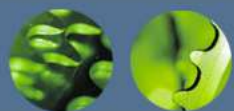
Funkcije bankarskog kapitala 3

- Ipak, u savremenim tržišnim ekonomijama uvedene su takozvane institucije za osiguranje depozita kod banaka, kao na primjer Federalna korporacija za osiguranje depozita (**FDIC**) u SAD-u ili Fond za zaštitu depozita u Crnoj Gori koje osiguravaju depozite građana do određenog nivoa, čime pomenuta institucija zapravo preuzima odgovornost za osiguranje depozita u slučaju da dođe do bančine likvidacije
- U Crnoj Gori je donešen Zakon o zaštiti depozita 2003. godine kojim je predviđeno da **Fond za zaštitu depozita**, čije su članice sve crnogorske poslovne banke, u slučaju stečaja banke vrši isplatu garantovanog depozita do određenog iznosa koje taj deponent posjeduje kod banke

29. oktobar 2018.

D.Šehović - Kapital banke

14

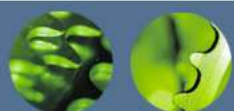
Funkcije bankarskog kapitala 4

- Što se **regulativne funkcije** tiče, ista se odnosi na institucionalno određivanje minimalnih standarda za osnivanje i funkcionisanje banaka
- Da bi se zaštitili od enormnih gubitaka koji bi nastali u slučaju bankrotstva banaka, zaštitili depozite i na taj način uticali na povećanje povjerenja klijenata u banke, posebna regulatorna tijela zadužena za banke preko regulisanja adekvatnosti kapitala nastoje da smanje rizik poslovanja
- Regulatori banaka propisuju zahtjeve za minimalnim stopama kapitala koje moraju ispunjavati banke i ostale depozitne institucije koje iste reguliše

29. oktobar 2018.

D.Šehović - Kapital banke

15

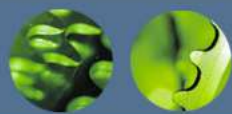
Funkcije bankarskog kapitala 5

- Kapital banaka, kao dio pasive, može obaljati i **funkciju izvora finansiranja**, obzirom da se i finansijske firme žele da smanje ukupne troškove finansiranja u koje spadaju troškovi tuđih sredstava i sopstvenog kapitala
- Da li je ova funkcija podjednako važna kod bankarskih i nebankarskih organizacija?
- Kapitalizovaniji bankarski sektor je takođe je u većoj mogućnosti da **promoviše inovacije**, kako u pogledu novih proizvoda, tako i kod novih usluga ili pak kanala distribucije
- Na kraju, **funkcija stvaranja povjerenja u banku** je takođe jedna od funkcija koju kapital kod banaka obavlja a koja je važna zbog toga što u tom slučaju kapital na neki način vrši promociju finansijske snage kod deponenata i kreditora

29. oktobar 2018.

D.Šehović - Kapital banke

16

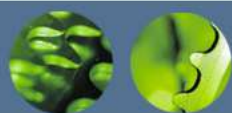
Oblici bankarskog kapitala 1

- U traženju odgovora na pitanje šta čini kapital jedne banke, odnosno koji su osnovni oblici (forme) bankarskog kapitala, valjalo bi naglasiti da je pomenuta struktura bankarskog kapitala u savremenim tržišnim ekonomijama znatno složenija u odnosu na istu u manje razvijenim finansijskim sistemima
- U tom smislu se bankarski kapital može podijeliti na:
 1. Primarni
 2. Sekundarni
- Struktura primarnog i sekundarnog kapitala je prikazana u sljedećoj tabeli:

29. oktobar 2018.

D.Šehović - Kapital banke

17

Oblici bankarskog kapitala 2

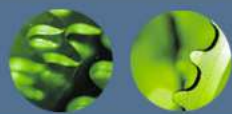
Struktura bankarskog kapitala

Redovne akcije banaka
Viškovi fondova banaka
Zadržani profiti
AKCIJSKI KAPITAL I
Trajne preferencijalne akcije
AKCIJSKI KAPITAL II
Rezerve za gubitke po zajmovima
PRIMARNI KAPITAL
Netrajne preferencijalne akcije
Subordinirane obveznice
SEKUNDARNI KAPITAL
UKUPNI BANKARSKI KAPITAL (8+11)

29. oktobar 2018.

D.Šehović - Kapital banke

18

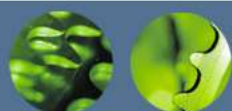
Planiranje potreba za kapitalom 1

- **Pritisци u cilju postizanja većih stopa kapitala** u bankama su brojni, počev od intenzivne konkurencije među bankama i sve veće ulaganje u rizičnije poslove, povećane inflacije, sve nestabilnije svjetske ekonomije, povećanih operativnih troškova usljed potrebe za dodatnim ulaganjem u znanje i opremu, povećanih pritisaka od strane regulatornih tijela za jačanjem kapitalen baze, i slično
- Upravo pod uticajem te rastuće potrebe za većim stopama bankarskog kapitala, **raste i značaj planiranja svojih dugoročnih potreba za kapitalom**, kako bi se ista na vrijeme pozicionirala na globalizovanom tržištu i kako bi smanjila rizik suočavanja sa nedostatkom kapitala u budućnosti
- To je i razlog više za izradu **kapitalnog plana** koji će se odnositi na najmanje dvije naredne godine

29. oktobar 2018.

D.Šehović - Kapital banke

19

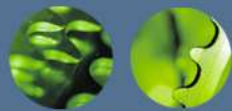
Planiranje potreba za kapitalom 2

- **Četiri ključne komponente kapitalnog plana su:**
 - **Prva faza:** Izrada ukupnog finansijskog plana banke;
 - **Druga faza:** Određivanje odgovarajućeg iznosa kapitala odgovarajućeg za banku;
 - **Treća faza:** Određivanje količine kapitala koja se može interno prikupiti u banci kroz zadržani profit;
 - **Četvrta faza:** Izbor najprikladnijeg izvora kapitala koji je najprikladniji potrebama i ciljevima banke
- **U okviru prve faze** planiranja kapitalnih potreba banke za neki naredni period, potrebno je pozabaviti se nizom pitanja koja su u najdirektnijoj vezi sa izradom cjelokupnog (ukupnog) finansijskog plana banke
- Na samom početku je neophodno odgovoriti na pitanje koju zapravo vrstu banke menadžment želi da ima
- Osim toga, u ovoj fazi bi se trebalo takođe pozabaviti projektovanjem finansijskih izvještaja kao i količine kapitala koji bi bio u skladu sa istima za prethodno utvrđeni planirani period

29. oktobar 2018.

D.Šehović - Kapital banke

20

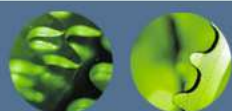
Planiranje potreba za kapitalom 3

- U okviru druge faze izrade kapitalnog plana se posebno valja pozabaviti kapitalnim zahtjevima od strane regulatornih tijela koja između ostalog vrše nadzor banaka u pogledu količine kapitala koji iste imaju u svom posjedu, kao i od strane investitora na tržištu kapitala
- Suština treće faze je iskazana u činjenici da menadžeri koji upravljaju kapitalom u bankama moraju na osnovu ostvarenog profita u banci odlučiti koji će se nivo ostvarenog profita raspodijeliti akcionarima banke u vidu dividendi, a koji će se iznos zadržati unutar banke
- Na kraju, u četvrtoj fazi se vrši izbor onog izvora kapitala koji je najadekvatniji za banku, uzimajući u obzir nekoliko važnih faktora, kao što su uslovi na tržištu kapitala u slučaju potrebe za emitovanjem dodatne količine akcija ili dugoročnih obveznica, interese postojećih akcionara kao i samo povjerenje menadžmenta banke u svoje prognoze vezane za predviđanje zarade banke
- Pomenuti izvori mogu biti:
 1. Interni (na njih otpada oko 80% kapitala)
 2. Eksterni

29. oktobar 2018.

D.Šehović - Kapital banke

21

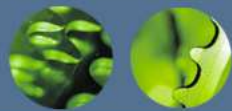
Planiranje potreba za kapitalom 4

- Interno generisani kapital je kapital koji je prikupljen iz sopstvenih izvora, odnosno iz ostvarenog takozvanog neto prihoda, koji je jednak razlici između ukupnih prihoda i ukupnih rashoda, od koga se oduzimaju dividende koje su isplaćene akcionarima banke
- Veliki vs mali akcionari?
- Interno generisani kapital ima niz nesumnjivih prednosti u odnosu na eksterni
- Naime, najveća prednost pomenutog kapitala je u tome što je isti znatno jeftiniji u odnosu na eksterni kapital, a istovremeno onemogućava narušavanje odnosa snaga među samim akcionarima obzirom da ne dolazi do emisije novih akcija
- Najizraženiji nedostatak je onaj koji se vezuje za oporezivanje istog iz razloga što je ovaj vid kapitala u potpunosti oporezovan od strane poreskih organa jedne države
- Na osnovu ovoga se da zaključiti da je prikupljanje kapitala po osnovu zadržanih zarada najdirektnije povezano sa dividendnom politikom koju banke sprovode i da od iste u stvari zavisi količina eventualnog internog kapitala koje banke mogu prikupiti

29. oktobar 2018.

D.Šehović - Kapital banke

22

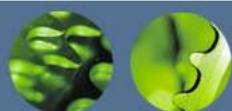
Planiranje potreba za kapitalom 5

- Do devedesetih godina XX vijeka i nije bilo nekog većeg razloga za **eksternim prikupljanjem kapitala**, da bi se nakon toga javile banke koje čiji su kapitalni zahtjevi prevazilazili mogućnosti internog prikupljanja kapitala
- S tim u vezi se može naglasiti da velike banke mnogo lakše mogu na taj način doći do kapitala, obzirom da iste u principu raspolažu i većim bonitetom, što svakako nije slučaj sa manjim bankama
- Sa druge strane, iako postoji mnoštvo različitih tipova kapitalnih izvora, isti mogu biti grupisani (Timothy W. Koch) u sljedeće četiri kategorije:
 - Subordinirane obveznice;
 - Obične akcije;
 - Preferencijalne akcije;
 - Lizing aranžmani.

29. oktobar 2018.

D.Šehović - Kapital banke

23

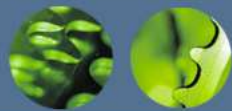
Planiranje potreba za kapitalom 6

- **Subordinirane obveznice** se javljaju kao jedan od oblika bankarskog kapitala već skoro tri decenije
- One su veoma značajan instrument sekundarnog kapitala banaka
- Da bi uopšte bile prihvaćene kao jedan od instrumenata kapitala banke od strane regulatornih vlasti, iste moraju prethodno ispuniti nekoliko uslova:
 - Moraju imati niži isplatni prioritet u odnosu na obaveze prema deponentima;
 - Moraju imati rok dospelja duži od 5 godina da bi se mogle ubrajati u sekundarni kapital;
 - Zaduženje po ovom osnovu se može biti veća od 50% primarnog kapitala.
- **Najznačajnija prednost** koja se odnosi na akcionare banke je svakako ta što se emisijom subordiniranih obveznica povećava visina profita po akciji, obzirom da dolazi do relativnog sužavanja kvantuma akcijskog kapitala
- **Druga prednost** prikupljanja kapitala pomoću ove vrste obveznica koja se svakako mora pomenuti je ta što se na isplaćene kamate ne plaća porez, za razliku od dividendi na koje je akcionar dužan da plati porez državi

29. oktobar 2018.

D.Šehović - Kapital banke

24

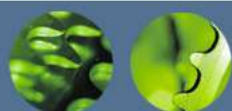
Planiranje potreba za kapitalom 7

- **Obične akcije** reprezentuju osnovu primarnog kapitala, tako da su oni glavni predmet interesovanja od strane regulatornih vlasti i rejting agencija, obzirom da su naročito zainteresovani za adekvatan iznos kapitala u ovom obliku
- **Osnovna karakteristika** običnih akcija je ta da su iste stalne, odnosno da nemaju fiksnu ročnost i da postoje onoliko koliko postoji sama banka
- Još jedna značajna karakteristika istih je činjenica da njihovom emisijom dolazi do remećenja vlasničke strukture, što sa druge strane može uticati na smanjenje zarade po akciji i slabljenje kontrole banke

29. oktobar 2018.

D.Šehović - Kapital banke

25

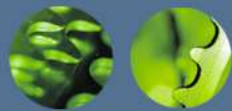
Planiranje potreba za kapitalom 8

- **Emisija prioritetnih akcija**, kao i prodaja običnih akcija, spada u skuplje izvore kapitala
- Vlasnici prioritetnih akcija imaju prioritetno pravo potraživanja u odnosu na vlasnike običnog akcijskog kapitala
- Dividenda na ovu vrstu akcija je u principu unaprijed gasantovana , poznata i određena u procentima ili na neki drugi način, u odnosu na nominalnu vrijednost akcije
- **Aranžmani lizinga** su posebno interesantan vid mobilizacije kapitala onda kada inflacija i privredni rast uslovljavaju povećanje vrijednosti imovine u odnosu na knjigovodstvenu koja se vodi u bilansima
- Banke zbog toga prodaju dio poslovnog prostora, da bi odmah nakon toga zaključili ugovor o zakupu sa novim vlasnikom
- Time dolaze do velikog iznosa gotovine koji mogu plasirati po tekućoj kamatnoj stopi, što za posljedicu ima povećanje neto vrijednosti banke i povećanje njene kapitalne baze

29. oktobar 2018.

D.Šehović - Kapital banke

26

Međunarodna koordinacija 1

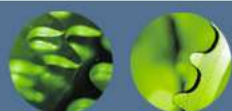
Prvi bazelski sporazum (Bazel I)

- Bazelska pravila o kapitalu formalno usvojena 1988. i projektovana da podstaknu vodeće banke u svijetu da čvrsto održavaju visoku stopu kapitala, da smanje nejednakost u visini stope kapitala među državama radi fer konkurencije i promjena u finansijskim uslugama i inovacijama
- Kompletan set pravila je stupio na snagu januara 1993. godine
- Po ovom sporazumu je kapital podijeljen na **primarni** (tier I), **sekundarni** (tier II) i **treći sloj** kapitala (tier III – uspostavljen amandmanima 1996. godine koji se odnose na tržišni rizik)
- **Primarni (osnovni)** - obične akcije, suficit, nepodijeljena dobit (zadržane zarade), oblici prioritetnih akcija, manjinski interesi, nematerijalna aktiva (npr. kupljena kreditna kartica)
- **Sekundarni (dodatni) kapital** - rezerve za kredite i gubitke na poslovima lizinga, srednjoročne prioritetne akcije, vrijednosni papiri akcijskog kapitala i neki drugi instrumenti
- **Ukupan kapital banke** se dobija tako što se saberu pomenuti slojevi kapitala, pa se od toga iznosa oduzmu takozvani odbici od kapitala

29. oktobar 2018.

D.Šehović - Kapital banke

27

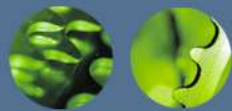
Međunarodna koordinacija 2

- **Tekuća stopa potrebnog kapitala banke da bi se kvalifikovala kao adekvatno kapitalizovana podrazumijeva sljedeće:**
 - Koeficijent odnosa primarnog kapitala i ukupne rizične aktive mora da iznosi najmanje **4%**
 - Koeficijent odnosa ukupnog kapitala i ukupne rizikom ponderisane aktive mora da bude najmanje **8%**, pri čemu je suma sekundarnog kapitala ograničena na 100% od primarnog kapitala
 - Visina trećeg sloja je ograničena na **250%** uvećanog dijela osnovnog kapitala koji se zahtijeva radi zaštite od trzisnih rizika
- **Rizikom ponderisana aktiva** se dobija tako što se svaka stavka aktive u bilansu stanja, kao i svaka vanbilansna pozicija, množi sa tzv. ponderisanim faktorom rizika projektovanom da reflektuje svu izloženost kreditnom riziku
- Osnovni nedostatak Bazela 1 je taj što ne vodi računa o svim rizicima i što nije fleksibilan, jer je isti predstavljao sistem koji odgovara svim bankama, bez obzira na činjenicu da ne postoje dvije banke koje imaju identičan rizik

29. oktobar 2018.

D.Šehović - Kapital banke

28

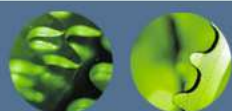
Međunarodna koordinacija 3

- **Posljedice Bazela I:**
 - ✓ Generalno imao pozitivan učinak;
 - ✓ Odnosio se samo na kreditne rizike (kasnije i na tržišne);
 - ✓ Omogućavao kapitalnu arbitražu;
 - ✓ "Model koji odgovara svima".
- **Bazel II bi trebao da sadrži:**
 - ✓ Bližu vezu između rizika i kapitalnih zahtjeva;
 - ✓ Različita pravila za banke;
 - ✓ Kapitalne zahtjeve i za operativni rizik.

29. oktobar 2018.

D.Šehović - Kapital banke

29

Međunarodna koordinacija 4

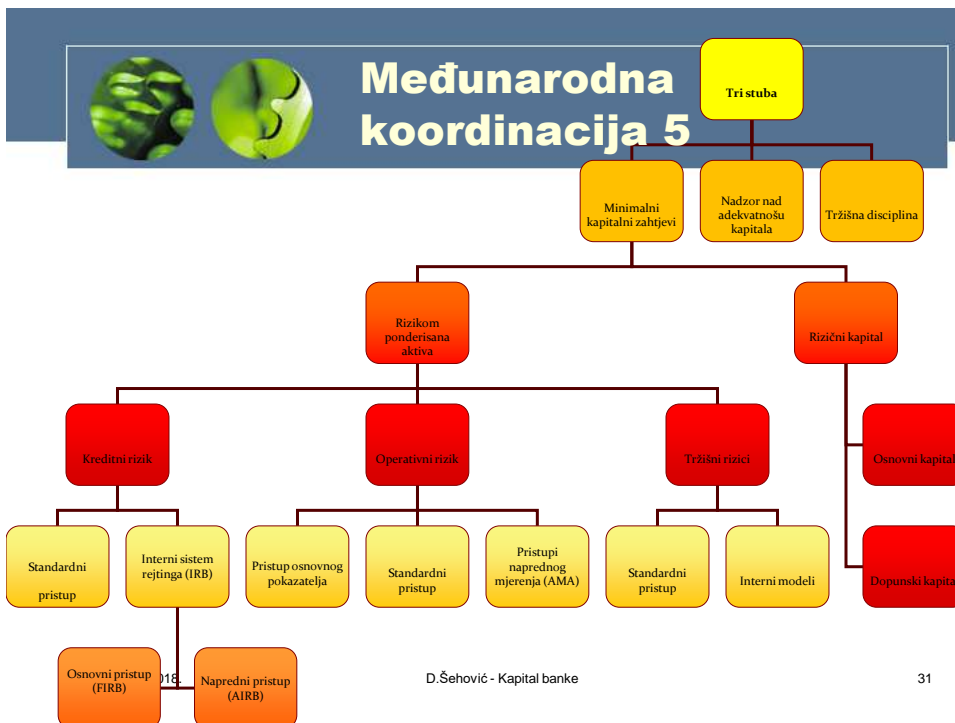
Drugi Bazelski sporazum (Bazel II)

- Pokušava da ispravi nedostatke Bazela I i da eliminiše neosjetljivost na inovacije na finansijskom tržištu
- Rok za primjenu Bazela II je bio kraj 2006, a za složenije pristupe kraj 2007. godine
- **Prednosti u odnosu na Bazel I:**
 - Obezbeđuje veću osjetljivost za inovacije na finansijskom tržištu
 - Prepoznaje različitu izloženost riziku kod različitih banaka
 - Proširuje vrste rizika koje se uzimaju u obzir
 - Zahtijeva od svake banka utvrdi sopstvene potrebe za kapitalom, na osnovu proračuna o izloženosti riziku, koji može biti podvrgnut reviziji od strane regulatornih organa imajući u vidu pojam "razumnosti"

29. oktobar 2018.

D.Šehović - Kapital banke

30

31

Hvala na pažnji!!!

damirsehovic@yahoo.com